

BLÄNDAREN

Kalendern

Deadline för november 15/11

Månadsmöte 25/10 på ABF Midgårdsgatan.
Inlämning av bilder till fotosalongen tema "Rörelse"

.....

Redaktören tipsar

<http://www.liforcemagazine.com/> är ett webbaserat fotomagasin som innehåller mycket intressant att både läsa och se.

Här kan du hämta [gratis musik](#) Det finns det mesta i olika genrer!

Läs också om de fotomyter som Reinart Persson tipsar om längre fram.

Hjärtligt välkomna!

Nya medlemmar

Gunvor Karlstrand

Jarl Rideg

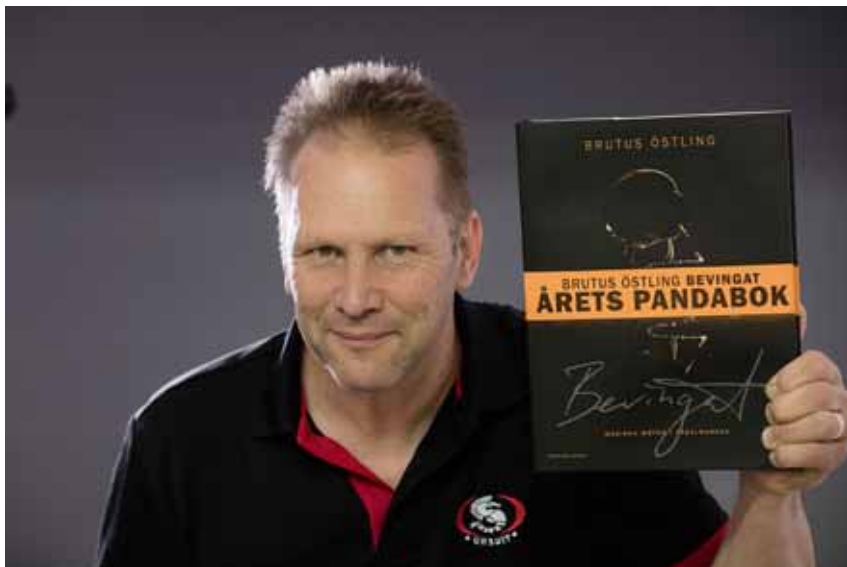
Bodil Andersson

Nu har ni chansen igen!

Torsdagen 19 november får vi celebret besök av Brutus Östling här i Östersund!

Om du inte var med förra gången så kan vi som var där intyga att det var en fantastisk show av en professionell yrkesman. Missa inte detta tillfälle!

Exakt tid och plats kommer senare, men boka 19/11 redan nu!

Brutus Östling: Magiska ögonblick i markerna

Vi får denna kväll följa med den prisbelönade fotografen Brutus Östling på en storslagen fotografisk resa jorden runt till spännande fågelmarker. I ord och bild berättar han om fascinerande fåglar och deras unika livsmiljöer i en värld i snabb förändring. Vi möter spelgalna småtrappar, revirhävdande brushanar, grisslor som i hundratusental föder upp sina ungar på smala klipphyllor över väldiga stup och havsfåglar som lever i årtal på havet utan att gå i land. Vi träffar gamar – bergens och slätternas städpatruller, barrskogens tysta jägare och spöklika ugglor i norr. Men det blir inte bara bevingade stjärnor utan i slutet av föreläsningen bjuds vi även på ”åfåglar”. Brutus Östling avslutar med litet bilder från rockens värld. Naturligtvis bjuds det också på en rad fotografiska tips under föreläsningen.

Brutus Östling är känd för sina mycket personliga fågelbilder och brukar omnämnas som en av världens främsta fågelfotografer. Flera av böckerna har blivit bästsäljare i Sverige men också givits ut i bl.a. USA och Storbritannien. Tre av böckerna, bland annat årets bok ”Bevingat. Magiska möten i fågelmarker” har belönats med utmärkelsen Årets Pandabok av WWF. År 2006 nominerades ”Pingvinliv” till Augustpriset 2006, tre år senare vann Brutus Östling samma pris med boken ”Att överleva dagen”. Han har även utnämnts till Årets naturfotograf (2006) och Nordisk naturfotograf (2008).

Dick Enebro har fångat en hel del rörelser i stan. Det rör sig mer än man kan tro!

Medveten rörelseoskärpa

Kringgående rörelse med ring i centrum

Värmen stiger

Rörelseenergi

Här blir men ju verkligen rörd. Ett litet barn har tappat sin lilla kära väst, men Birger-figuren tar hand om den i hopp om att barnet kommer tillbaka för att hämta den. Han väntar tålmodigt och med glimten i ögat.

Rörigt, men ändå inte. Ytterligare en rörelse där uppe i det högra hörnet. Landbys, en affärsrörelse

Text och foto:
Dick Enebro

Fint besök i Badhusparken

Vilken tur jag hade! Mandarinanden var kvar i Badhusparken, när jag fick möjlighet att åka till stan den 5 oktober. Dessutom var Carina på plats. Jag tror, att det var tredje gången hon var där. Hon har blivit helt förälskad av denna vackra fågel. Helt förståeligt. Jag antar, att Carina långt ifrån är ensam med att ha spenderat en hel del tid vid Badhusparken just nu. Har förstått, att det är många i fotoklubben, som fotat och lagt ut massor av bilder på facebook

Gondoltur

Har nyligen varit till Stockholm. Passade då på att göra en tur med gondolen, som gör en 20-minuters tur över taket på Globen. En fantastisk liten resa, som jag varmt rekommenderar.

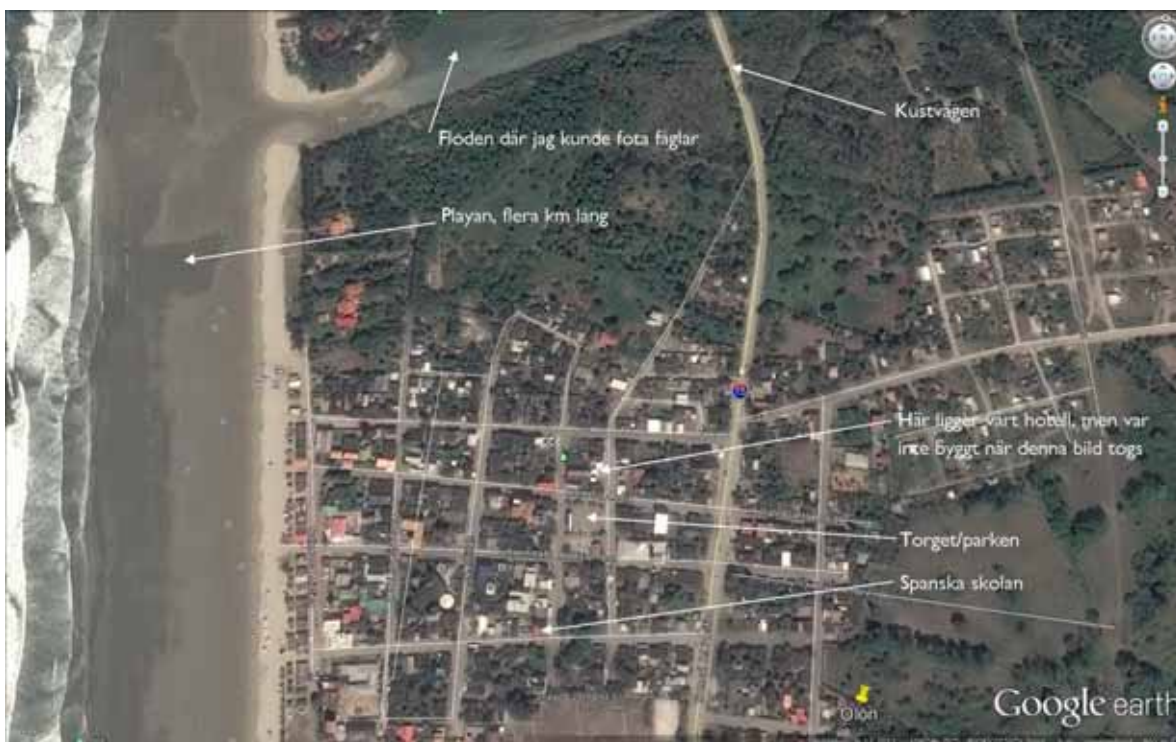
Text och foto:
Kerstin
Andersson

Stillahavskusten i Ecuador, del II

Mitt senaste inslag i Bländaren hette också Stillahavskusten i Ecuador, men denna gång med tillägget del II.

Anledningen är att det är ett makalöst ställe att vara på. Allt stämmer med våra önskemål och värderingar. En liten ort, nära havet, lång sandstrand, surfare och små fiskebåtar att titta på, lugnt ställe utan jäkt och varmt klimat. Allt detta finns på detta ställe, i överflöd. Dessutom var det total lågsäsong, vilket gjorde att allt var väldigt billigt. Byn vi bodde i heter Olón och har bara ett par tusen invånare. I centrumet finns en park/torg och runt detta några gator som ligger i ett rätvinkligt mönster, precis som alla andra byar och städer vi sett i denna världsdel.

Förra resan till Ecuador gjorde vi med en rundresa, organiserad dels från Sverige, men mest av en man, Jan Smedmyr, som bor i detta område. Av den rundresan lärde vi oss tillräckligt för att denna gång åka helt på egen hand. Det enda som var förberett var ett bokat hotell den första och sista natten i den stad som flyget från/till Europa landar. Dessutom hade Jan förhandlat till oss ett bra pris på ett hotell mitt i Olón och bokat in mig på en spansk språkskola.

Olón sedd från rymden. Från vänsterkant till högerkant i bilden är det ca 1 km. Alltså väldigt litet.

Bilden under visar var Olón ligger i landet. Bussresan från Guayaquil till Olón tog 3 timmar och är ca 20 mil.

Hotellrummet som vi betalade 30 USD per natt för. Det var förstås ingen som helst lyx, men det fanns egen toa med dusch, aircond, kylskåp, mm. Dessutom var vi helt ensamma i hotellet nästan hela tiden så vi kunde även utnyttja allrummet utanför rummet. Uppe på taket fanns en terrass lika stort som hotellet och på vilken det fanns ett antal hängmattor under ett soltak.

Utsikt från hotellets terrass.

Varje kväll öppnade sådana här gatukök på gatorna närmast torget. Den vanligaste maten i detta land verkar vara kyckling. Det var på längden, på bredden och på höjden. Dessutom på alla andra tänkbara sätt. OK, de serverade grillat kött också. Här äter vi i alla fall grillad kycklingfilé. Vi åt fisk minst en gång per dag också. En kul detalj, eller egentligen inte så kul, var att på denna gata fanns två gatukök som på bilden. De serverade EXAKT samma rätter. Grillat kött eller kyckling som serverades med ris och en speciell bönsås som även den var lika. Inget annat. Även en annan detalj var lika. De är dåliga på att krydda maten. Den första gången fick vi begära extra kryddat och därefter visste de hur vi ville ha maten.

All fisk som vi åt fiskades i sådana här småbåtar. På playan låg 6 stycken av denna typ och storlek. De går ut på kvällarna och kommer tillbaka i gryningen och då dras de långt upp på land, en bit ovanför högvattengränsen. Där delas fisken upp på de som deltagit i fisket. Här pågår uppdelning av fisken. Sedan säljs den till olika gatukök och matställen. Restaurang, ja egentligen fanns det väl bara en restaurang i byn som man skulle kunna kalla restaurang. När jag letar bland bilderna visar det sig att jag faktiskt inte har en enda bild på det enda matställe som jag skulle vilja kalla restaurang.

Dagarna gick och en dag kände jag att nu hade jag blivit väldigt långhårig, alldeles för långhårig. Alltså gick jag in på första bästa damfrisering. Det blev här och det blev ju bra tycker jag. Både snabbt och billigt.

Det är ju omöjligt att utelämna bilder från playan.

En bild av playan tagen söderut rakt utanför byn Olón. Längst bort är det ett berg och i mitten kan man skönja någon byggnad längst upp på kanten. Vi gick dit en dag för att fota. Jo, det går att åka taxi också och vägen går alldeles bredvid.

Jag trodde att detta var en restaurang som var stängd på grund av rasrisken, men ingalunda. Det är en kyrka och man håller på med omfattande renowering där och tydligen har man inte alls tänkt att den skall rasa ner i havet.

Så här ser hela playan ut från kyrkan som jag trodde skulle kunna rasa ner i havet. Vår by Olón ligger ungefär mitt på stranden långt bort, precis där den mörka skogen börjar. Här är det perfekt för beach walking. Beroende på hur långt upp eller hur nära vattenytan man går kan man välja vilket underlag man önskar, allt från mycket lös sand till ganska hård sand, perfekt att gå på.

Vad vore Stillahavskusten utan en solnedgång. Här kommer en.

Beach träning och beach fotografering.

Det var mycket lätt att komma i kontakt med människor i denna lilla by och jag frågade folk bland annat om de är rädda för en tsunami eller jordbävning här. Svaren var väl ungefär så här att i detta område är det sällan jordbävningar så det oroade inte, men tsunami är de till viss del oroliga för. Det är nog klokt att vara beredd för det är mycket platt här, men det finns höga kullar inom en kilometer. Man har även här ett utbyggt varningssystem för tsunamin. Det som oroar just nu är den väntade El Niñon och när den kommer, kommer den att drabba detta område oerhört hårt. Förra El Niñon, för 16-17 år förstörde praktiskt taget hela deras infrastruktur. Vi får se hur det går. El Niñon är väntad under denna vinter som kommer nu.

När vi bokade denna resa bestämde vi oss för att inte ha någon som helst planering mer än att vara en till två veckor i denna lilla by vid havet. Havet, lugnet och språkskolan var det viktigaste. Sen skulle vi vänta och se vad som hände. Vi kände snart att vi måste göra något annat också när vi är i detta fina land, som Ecuador faktiskt är. Anderna lockade och efter rådfrågning med Jan Smedmyr via Skype (Jan befann sig i Sverige då) bestämde vi att åka buss till ett ställe som heter Vilcabamba. En liten stad som ligger på 1500 meters höjd långt inne i bergskedjan och som har ett makalöst klimat. Det sägs att det är ett av de bästa klimat som går att uppnå och att det är ett av de ställen i världen där befolkningen blir äldst. Det lär vara en kombination av klimat, vattenkvalitén, lugnet, maten, mm, mm. Listan är lång på fördelarna att bo här.

Efter elva nätter och åtta tvåtimmars intensiva pass med spanskläraren tog vi bussen till Vilcabamba, ca 75 mil. Resan tog två dagar inkl. en övernattnig i Guayaquil. Vistelsen i Vilcabamba överträffade alla förväntningar, men det är en annan historia som jag kanske återkommer till här.

En sak är jag i alla fall säker på och det är att dessa två ställen vill jag tillbaka till och som denna gång, utan speciell planering. Man tar't som det kommer och flyttar till nytt ställe när man vill.

Reinhold Skoglund, Brunflo

Reinar Persson har hittat intressant läsning Denna artikel är hämtad ut tidningen Fotosidans webb <http://www.fotosidan.se/cldoc/tio-myter-om-fototeknik.htm> De återstående kommer i nästa nummer

Tio myter om fototeknik

Tror du att vidvinklar ger större skärpedjup, eller att större pixlar ger mindre bildbrus? I så fall behöver du läsa denna artikel som reder ut tio vanliga fototekniska missförstånd.

Fotovärlden är full av ofta upprepade uttryck och föreställningar för hur saker fungerar. Många av dem är praktiska och hjälpsamma och fungerar som hjälpsamma tumregler. Men många är ganska missvisande när man granskar dem närmare. Här tar vi en koll på tio vanliga myter.

1. Vidvinklar ger inte större skärpedjup

Alla objektiv ger ungefär samma skärpedjup. En del ger lite större område med skärpa framför den punkt där man ställer skärpan och andra lite bakom, men skillnaderna är små. Det som avgör skillnaden är avståndet till motivet, sensorns storlek och vilken bländare som används.

Det som avgör skärpedjupet är förstoringsgraden och vilken bländare som används Förstoringsgraden styrs i sin tur av avståndet till motivet och sensorstorleken. Minskar avståndet krymper skärpedjupet, minskar du sensorytan växer skärpedjupet. Kortast skärpedjup får du alltså med stor sensor och kort avstånd, störst skärpedjup får du med en liten sensor och ett stort avstånd.

Att avståndet har betydelse kan du lätt se om du tar en bild så nära som objektivet kan fokusera. Att en mindre sensor ger större skärpedjup har också med avståndet att göra. Om du tänker att en liten sensor är en beskuren variant av en större sensor, och sen tänker att du kan ta några steg bakåt och fånga samma motiv om du har en mindre sensor.

Hur har myten uppstått?

Jo därför att vi sällan provar använda olika objektiv för att avbilda samma motiv lika stort. Prova att fota en docka med olika objektiv, men så att den blir lika stor på varje bild. Alltså med samma förstoringsgrad. Då ser du att skärpedjupet inte kommer att skilja i någon större utsträckning.

2. Vidvinklar förvränger inte perspektivet

Det sägs ofta att en vidvinkel ger bilden ett konstigt perspektiv – och att man därför inte kan ta snygga porträtt men en vidvinkel. Men det är inte objektivets brännvidd som gör näsan stor, utan avståndet till motivet. Om någon pekar med ett finger mot ditt öga kommer fingertoppen att se oproportionerligt större ut än resten av kroppen. Om man tar ett porträtt i halvfigur av en person med vidvinkel kommer ansiktet inte att se annorlunda ut än om du tog ett tajtare beskuret porträtt med ett objektiv med längre brännvidd.

Hur har myten uppstått?

Man förväxlar orsak och verkan. Tar du porträtt med vidvinkel blir du i praktiken ofta tvungen att gå nära, men det är just avståndet som är problemet, inte brännvidden. Sedan har vidvinklar oftast mer distorsion, vilket gör förvrängningar i synnerhet i kanterna av bilden. Men det är ett optiskt fel, inte ett fel med brännvidden.

3. Teleobjektiv förvränger inte perspektivet

Den berömda »teleeffekten« där saker ser ut att vara staplade på varandra beror inte på att man använder ett teleobjektiv utan på att avståndet till motivet är långt. Om du beskär en vidvinkelbild så att du bara har kvar en del av motivet som befinner sig långt bort kommer du se teleeffekten där också.

Hur har myten uppkommit?

Samma som med vidvinkleffekten, fast tvärt om: Det är avståndet som orsakar fenomenet, inte brännvidden.

4. Fler pixlar kräver inte bättre objektiv

När Nikon kom med sin 36 megapixel gick diskussionerna heta på nätet om vilka objektiv som skulle klara den här höga upplösningen. Nu är till att börja med 36 megapixel inte särskilt högupplöst. De flesta aps-c- och Four Thirds-kameror har mer högupplösta sensorer. För att nu inte tala om stort sett alla moderna kompaktkameror som har betydligt högre pixeltäthet.

Men det centrala är att inga objektiv någonsin blir sämre av fler pixlar i kameran sensor. Som allra sämst, och då talar vi om ett riktigt horribelt dåligt objektiv, så blir resultaten likvärdigt som med en mer lågupplöst sensor. I praktiken så presterar faktiskt alla objektiv bättre med en mer högupplöst sensor. Ju bättre objektivet är, ju mer utbyte får du av en högupplöst sensor. Men alla blir bättre.

Hur har myten uppkommit?

För att få maximalt utbyte av en högupplöst sensor bör man ha bra objektiv. Men det är inte samma sak som att man inte drar någon nytta av en högupplöst sensor men enklare objektiv. Sedan hjälper förstås företag som Nikon gärna till att sprida sådana här idéer med sin lista över rekommenderade objektiv till D800. Självklart vill de sälja flera dyra objektiv.

5. Det finns inte en hård gräns för hur stora du kan göra dina bilder

Det finns tabeller som talar om hur stora förstoringar man kan göra med olika kameror. Glöm dem. De bygger på generöst tilltagna gränser för när en bild ser pixlig ut, det vill säga när linjer i bilderna börjar se taggiga ut. Den här effekten kan man komma ifrån genom att lägga till flera pixlar, så kallad interpolering.

Hur stor du kan göra bilden är precis som det varit genom hela fotohistorien en bedömningsfråga. De avgörande faktorerna är främst bildens skärpa och på vilket avstånd bilden ska betraktas. En stor bild i en trång lokal behöver högre detaljupplösning än en lika stor bild i en större lokal där de flesta kommer att betrakta bilden på ett större avstånd. Plus att motivet spelar stor roll. Vissa motiv behöver mycket upplösning för att se bra ut, för andra spelar upplösningen mindre roll.

Hur har myten uppstått?

Det handlar nog mycket om att vi människor gärna vill ha tydliga regler för hur saker ska fungera. Men hur stor en bild kan skrivas ut och ändå se bra ut är ändå på tok en för komplex fråga för att rymmas i en enkel tabell.

Allmän info

Uthyrning

Det finns dia/filmskanner att hyra. Pris 500:- kr i depositionsavgift och 50:- kr i hyra för två veckor. Depositionsavgiften får ni tillbaka om skannern återlämnas oskadd och felfri. Skärmkalibrator pris 200:- kr som ni får tillbaka vid återlämnandet om den återlämnas oskadd och felfri. Hyrtid en vecka.

Bakgrundsstativ

För porträtt och produktfotografering. En stor 3 x 3 m stativ med blå duk, men man kan även använda presenningar, lakan mm som bakgrunder på den. Samt en före detta silverfärgad filmduk med stativ, bra för porträtt storlek ca 175 x 175 cm. Bakgrunderna är privata men uthyres till behövande för 150 kr per gång. Hyrtid får diskuteras vid varje tillfälle.

Sensorrengörare

Vi har även en rengöringspensel för sensorer, så att ni kan få hjälp att rengöra den om det är någon smuts som inte vill försvinna med kamerans egen rengörare. Kontakta Thomas Karlsson för att få hjälp. Kom ihåg att batteriet måste vara fulladdat vid rengöringen.

Utskrifter

Vi har möjlighet att hjälpa er med utskrifter till utställningar tävlingar eller vad ni nu vill göra med dem. Storlekar från 10 x 15 cm till A3+ som är 33 x 48 cm på vår Canonskrivare. Även större bilder kan skrivas ut under vissa omständigheter på vår stora hp skrivare upp till 60 x 90 cm. All försäljning av utskrifter och kapaplattor sker mot kontant betalning. Ni tycker säkert att vi är dyra på utskrifterna, men vi kan inte hålla samma priser som på Internet. Eftersom vi gör små inköp så blir priserna högre, och fraktkostnaderna större per enhet, och vi måste försöka få tillbaka de utlägg som blir så att klubben inte går i konkurs. För utskrifter och plattor kontakta Reinart P eller Thomas K och avtala tid för utskrifter.

Prislista

Fotoutskrifter

10 x 15 cm 6 kr/st

A4 25 kr /st

A3 50 kr/st

A3+ 60 kr/st

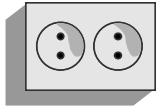
40 x 60 cm 100 kr/st

60 x 90 cm 200 kr/st

Kapaskiva förklustrad på en sida.

A3 vit 30 kr/st (29,7 x 42 cm)

70 x 100 cm 180:- kr

KONTAKTSIDAN

Styrelsen 2015

Ordförande:

[Orvar Dahlberg](#) 072-747 42 00

Kassör:

Yvonne Larsson 070-244 74 57

Sekreterare:

Reinhold Skoglund 070-621 05 50

Ledamöter:

Annika Thunström 070-529 41 62

Björn Englund 070-254 25 21

Thomas Karlsson 070-566 60 40

Marie M Madsen 072-322 79 39

Suppleanter:

Leif Pettersson 070-329 19 63

Dick Enebro 070-230 45 57

DIFO-ledamot:

Kerstin Andersson (Vill gärna ha in synpunkter som rör Mellannorrländska distriktet)

Ansvarsområden:

Hemsidesansvarig:

[Leif Pettersson](#), 070-329 19 63

Bländarredaktör:

[Annika Thunström](#) 070-529 41 62

Tävlingsansvariga:

Sven-Olof Färnström 070-219 01 23

Inga-Lill Fredriksson 073-612 10 27

Leif Pettersson 070-329 19 63

Materialförvaltare:

Björn Englund 070-254 25 21

Reinar Persson 070-600 84 63

Valberedning:

Jan Johansson 072-233 25 15

Sven-Olof Färnström 070-219 01 23

Kontaktman utställning på Jamtli:

Thomas Karlsson 070-566 60 40

Revisorer: Arne Eskilsson

Hemsida <http://www.storsjobygdensfotoklubb.se>

Facebook <https://www.facebook.com/groups/332677700178449/>

Styrelsen: info@storsjobygdensfotoklubb.se

Tävling: tavling@storsjobygdensfotoklubb.se

365 dagarprojektet:

kontakt365@storsjobygdensfotoklubb.se

Webmaster:

webmaster@storsjobygdensfotoklubb.se

Utflykt med kort varsel:

utflykt@storsjobygdensfotoklubb.se